

LINGUO-PRAGMATIC FEATURES OF FORMS OF ADDRESS IN THE KOREAN LANGUAGE AND THEIR SOCIOLINGUISTIC INTERPRETATION

Khujayeva Ugiloy Tagoymurotovna

Uzbekistan State World Languages University

Lecturer, Department of Korean Philology

Tashkent, Uzbekistan

Abstract. This article examines the linguo-pragmatic features of forms of address in the Korean language, their sociolinguistic nature, and their functional role in speech communication. Forms of address are interpreted as linguistic means whose choice is determined by social relations between the speaker and the addressee, the degree of psychological closeness, age, status, level of respect, and a specific communicative situation. The article discusses nominal, verbal, and affixal forms of address. In addition, based on Korean language material, it highlights Brown and Gilman's theory of power and solidarity, Brown and Ford's model of address based on names and titles, as well as the socio-psychological factors identified by Friedrich that influence the choice of forms of address. Through examples such as –씨, –님, 선생님, 교수님, 언니, 오빠, 형, 누나, the article demonstrates the close relationship between forms of address and social status, respect, degree of closeness, and speech etiquette.

Keywords: forms of address, Korean language, 호칭어, 존댓말, sociolinguistics, linguo-pragmatics, speech etiquette, category of respect, social status, communicative situation.

ЛИНГВОПРАГМАТИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ФОРМ ОБРАЩЕНИЯ В КОРЕЙСКОМ ЯЗЫКЕ И ИХ СОЦИОЛИНГВИСТИЧЕСКАЯ ТРАКТОВКА

Хужаева Угилой Тагоймуратовна

Узбекский государственный университет мировых языков

Преподаватель кафедры корейской филологии

Ташкент, Узбекистан

Аннотация. В данной статье анализируются лингвопрагматические особенности форм обращения в корейском языке, их социолингвистическая природа и функциональная роль в речевой коммуникации. Формы обращения рассматриваются как языковые средства, выбор которых определяется социальными отношениями между говорящим и адресатом, степенью психологической близости, возрастом, статусом, уровнем уважения и конкретной коммуникативной ситуацией. В статье рассматриваются именные, глагольные и аффиксальные формы обращения. Кроме того, на материале корейского языка освещаются теория власти и солидарности, предложенная Брауном и Гилманом, модель обращения на основе имени и титула, разработанная Брауном и Фордом, а также социально-психологические факторы, влияющие на выбор формы обращения, выделенные Фридрихом. На примере таких корейских единиц, как –씨, –님, 선생님, 교수님, 언니, 오빠, 형, 누나, показывается тесная связь форм обращения с социальным статусом, уважением, степенью близости и речевым этикетом.

Ключевые слова: формы обращения, корейский язык, 호칭어, 존댓말, социолингвистика, лингвопрагматика, речевой этикет, категория уважения, социальный статус, коммуникативная ситуация.

KOREYS TILIDA MUROJAAT BIRLIKLARINING LINGVOPRAGMATIK XUSUSIYATLARI VA SOTSIOLINGVISTIK TALQINI

Xo‘jayeva O‘g‘iloy Tagoymurotovna

O‘zbekiston davlat jahon tillari universiteti

Koreys filologiyasi kafedrası o‘qituvchisi

Toshkent, O‘zbekiston

Annotatsiya. Ushbu maqolada koreys tilidagi murojaat birliklarining lingvopragmatik xususiyatlari, ularning sotsiolingvistik tabiati hamda nutqiy muloqotdagi funksional roli tahlil qilinadi. Tadqiqotda murojaat birliklari so‘zlovchi va tinglovchi o‘rtasidagi ijtimoiy munosabat, psixologik yaqinlik, yosh, mavqe, hurmat darajasi va kommunikativ vaziyat bilan bog‘liq holda shakllanadigan til birliklari sifatida talqin etiladi. Maqolada murojaat birliklarining ot shaklidagi, fe‘l shaklidagi va qo‘shimchalar orqali ifodalanuvchi turlari ko‘rib chiqiladi. Shuningdek, Brown va Gilman tomonidan ilgari surilgan hokimiyat va solidaritet nazariyasi, Brown va Fordning ism hamda unvon asosidagi murojaat modeli, Friedrichning murojaatga ta‘sir qiluvchi ijtimoiy-psixologik omillari koreys tili materiallari bilan bog‘liq holda yoritiladi. Koreys tilidagi –씨, –님, 선생님, 교수님, 언니, 오빠, 형, 누나 kabi birliklar orqali murojaatning ijtimoiy maqom, hurmat, yaqinlik va nutq etiketi bilan uzviy bog‘liqligi ko‘rsatib beriladi.

Kalit so‘zlar: murojaat birliklari, koreys tili, 호칭어, 존댓말, sotsiolingvistika, lingvopragmatika, nutq etiketi, hurmat kategoriyasi, ijtimoiy mavqe, kommunikativ vaziyat.

Kirish

Til insonlar o'rtasidagi muloqot vositasi bo'lish bilan birga, jamiyatdagi ijtimoiy munosabatlar, madaniy qadriyatlar va kommunikativ me'yorlarni ham aks ettiradi. Ayniqsa, suhbatdoshga qanday murojaat qilinishi har bir til jamoasining ijtimoiy tuzilishi va nutq madaniyati haqida muhim ma'lumot beradi. Murojaat birliklari orqali so'zlovchi tinglovchining yoshi, ijtimoiy mavqei, kasbi, jinsiy mansubligi, yaqinlik darajasi, rasmiy yoki norasmiy munosabatini hisobga oladi. Shu sababli murojaat shakllari tilshunoslikda nafaqat leksik yoki grammatik birlik sifatida, balki sotsiolingvistik va pragmatik hodisa sifatida ham o'rganiladi.

Koreys tili murojaat birliklari tizimi jihatidan o'ziga xos tillardan biri hisoblanadi. Koreys jamiyatida yosh, ijtimoiy maqom, kasbiy lavozim, qarindoshlik munosabati va suhbatdoshlar o'rtasidagi masofa nutq shaklini belgilovchi muhim omillardir. Shu bois koreys tilida murojaat birliklari ko'pincha hurmat kategoriyasi, nutq darajalari va ijtimoiy etik me'yorlar bilan bog'liq holda namoyon bo'ladi. Masalan, oddiy ism bilan murojaat qilish, ismga –**ㄴ** qo'shimchasini qo'shish, kasbiy unvon bilan chaqirish yoki qarindoshlik terminlarini ishlatish turli kommunikativ ma'no va munosabatlarni yuzaga chiqaradi.

Mazkur maqolaning maqsadi koreys tilidagi murojaat birliklarining lingvopragmatik xususiyatlarini tahlil qilish, ularni sotsiolingvistik mezonlar asosida izohlash hamda murojaat shakllarining nutqiy muloqotdagi vazifasini yoritishdan iborat. Tadqiqotda murojaat birliklari ijtimoiy mavqe, hokimiyat, yaqinlik, solidaritet, hurmat va kontekst kabi mezonlar asosida tahlil qilinadi.

Murojaat birliklari tushunchasi va ularning lingvistik tabiati

Murojaat birliklari so'zlovchining tinglovchiga bevosita yoki bilvosita murojaat qilishda ishlatadigan til vositalari tizimidir. Ular ism, familiya, unvon, qarindoshlik termini, ikkinchi shaxs olmoshi, hurmat qo'shimchasi, kasbiy nom yoki boshqa leksik-grammatik shakllar orqali ifodalanishi mumkin. Murojaat birliklarining asosiy vazifasi suhbatdoshni nomlash bo'lsa-da, ular faqat nominativ vazifa bilan cheklanmaydi. Bunday birliklar so'zlovchining tinglovchiga bo'lgan

munosabati, hurmat darajasi, ijtimoiy masofasi va psixologik yaqinligini ham bildiradi.

Murojaat birliklari ko'p funksiyali xarakterga ega. Bir birlik muayyan vaziyatda oddiy murojaat shakli bo'lib xizmat qilsa, boshqa vaziyatda chaqiriq, hurmat, kinoya, yaqinlik yoki rasmiylik ma'nolarini ifodalashi mumkin. Masalan, koreys tilidagi 선생님 so'zi bevosita "o'qituvchi" ma'nosini bildiradi, biroq kundalik nutqda u shifokor, yozuvchi, mutaxassis yoki hurmat qilinayotgan shaxsga nisbatan ham qo'llanishi mumkin. Demak, murojaat birliklarining ma'nosi doimo kontekst bilan bog'liq holda aniqlanadi.

Murojaat birliklari bilan ko'rsatish birliklari o'rtasida ham farq mavjud. Murojaat birliklari suhbatdoshga bevosita qaratilgan bo'ladi, ko'rsatish birliklari esa suhbatda ishtirok etmayotgan uchinchi shaxs yoki obyektini ifodalash uchun ishlatiladi. Shuningdek, chaqiriq birliklari ham murojaat birliklariga yaqin bo'lsa-da, ular asosan suhbatdoshning e'tiborini jalb qilish uchun ishlatiladi. Masalan, koreys tilidagi 저기요, 여보세요 kabi shakllar ko'pincha chaqiriq vazifasini bajaradi, -씨, -님, 선생님 kabi birliklar esa murojaat shakli sifatida namoyon bo'ladi.

Murojaat birliklarining tasniflanishi

Tilshunoslikda murojaat birliklari turli mezonlar asosida tasnif qilinadi. Ularning eng asosiy turlaridan biri ot shaklidagi murojaat birliklaridir. Bu guruhga shaxs ismlari, familiyalar, kasbiy unvonlar, lavozim nomlari va qarindoshlik terminlari kiradi. Koreys tilida 민수 씨, 김 선생님, 박 교수님, 어머니, 아버지, 언니, 오빠, 형, 누나 kabi birliklar ot shaklidagi murojaat vositalari hisoblanadi. Bunday birliklar suhbatdoshning ijtimoiy o'rni, yoshi va munosabat darajasini ko'rsatadi.

Ikkinchi tur fe'l shaklidagi murojaat birliklari bilan bog'liq. Koreys tilida murojaat faqat leksik birliklar orqali emas, balki fe'l shakllari va gap oxiri qo'shimchalari orqali ham ifodalanadi. Masalan, 가요, 갑니다, 가세요, 가십시오 kabi shakllar tinglovchiga nisbatan turli darajadagi hurmatni bildiradi. Bu jihat

koreys tilini ko‘plab boshqa tillardan farqlantiradi. Chunki koreys tilida tinglovchiga hurmat ko‘pincha grammatik shakllar orqali ham ifodalanadi.

Uchinchi tur qo‘shimchalar orqali hosil bo‘ladigan murojaat birliklaridir. Koreys tilidagi –씨 va –님 qo‘shimchalari shular jumlasidandir. –씨 odatda neytral hurmatni bildiradi va ism yoki familiyaga qo‘shilib keladi. Masalan, 민수 씨, 지영 씨 kabi shakllar rasmiy yoki yarim rasmiy muloqotda ishlatiladi. –님 esa yuqoriroq hurmat ma’nosini bildiradi. Masalan, 선생님, 교수님, 사장님, 고객님 kabi birliklarda –님 tinglovchining maqomini ko‘tarib ko‘rsatadi.

Bundan tashqari, koreys tilida qarindoshlik terminlari ham murojaat birliklari sifatida faol ishlatiladi. 언니, 오빠, 형, 누나 kabi birliklar aslida qarindoshlikni bildirsa-da, real nutqda qarindosh bo‘lmagan shaxslarga nisbatan ham qo‘llanadi. Bu holat koreys tilida murojaat birliklarining ijtimoiy yaqinlik va madaniy munosabat bilan chambarchas bog‘liqligini ko‘rsatadi.

Koreys tilida murojaat birliklari va hurmat kategoriyasi

Koreys tilidagi murojaat tizimini hurmat kategoriyasidan ajratib o‘rganish qiyin. Chunki koreys tilida suhbatdoshga nisbatan hurmat nafaqat so‘z tanlovi, balki grammatik shakl, gap oxiri qo‘shimchasi va nutq uslubi orqali ham ifodalanadi. 존댓말 tizimi koreys muloqot madaniyatining muhim qismi hisoblanadi. Bu tizim orqali so‘zlovchi tinglovchining yoshi, ijtimoiy mavqei va suhbatdagi rolini hisobga oladi.

Masalan, o‘qituvchiga 선생님 deb murojaat qilish oddiy kasbiy nomlash emas, balki hurmat ifodasidir. Xuddi shuningdek, 교수님, 사장님, 의사 선생님 kabi birliklarda ham kasbiy maqom va hurmat ma’nosi birgalikda namoyon bo‘ladi. Agar so‘zlovchi tinglovchiga nisbatan noto‘g‘ri murojaat shaklini tanlasa, bu muloqotda noqulaylik, hurmatsizlik yoki ijtimoiy masofani buzish sifatida qabul qilinishi mumkin.

Koreys tilida ism bilan bevosita murojaat qilish faqat yaqin do‘stlar, tengdoshlar yoki yoshi kichik shaxslarga nisbatan mumkin bo‘ladi. Rasmiy vaziyatda yoki katta yoshli shaxsga ism bilan murojaat qilish odatda noo‘rin

hisoblanadi. Shu sababli koreys tilini o'rganuvchilar nafaqat so'zlarning lug'aviy ma'nosini, balki ularning ijtimoiy-pragmatik qo'llanish shartlarini ham bilishlari zarur.

Brown va Gilman nazariyasi asosida murojaat birliklarining talqini

Murojaat birliklarini sotsiolingvistik jihatdan o'rganishda Brown va Gilman tomonidan ilgari surilgan hokimiyat va solidaritet nazariyasi muhim o'rin tutadi. Ushbu nazariyada ikkinchi shaxs olmoshlari T va V shakllari asosida tahlil qilinadi. T shakli odatda yaqinlik, norasmiylik va tenglikni bildirsa, V shakli hurmat, rasmiylik va ijtimoiy masofani ifodalaydi.

Bu model koreys tiliga to'g'ridan-to'g'ri ko'chirilmasa-da, uning asosiy tamoyillari koreys murojaat tizimini tushuntirishda muhimdir. Koreys tilida ham murojaat shakli suhbatdoshlar o'rtasidagi ijtimoiy masofa va yaqinlik darajasiga bog'liq. Masalan, tengdosh do'stlar o'rtasida ism bilan yoki yaqinlik bildiruvchi shakllar bilan murojaat qilish mumkin bo'lsa, katta yoshli yoki yuqori lavozimdagi shaxsga nisbatan hurmat shakllari ishlatiladi.

Brown va Gilman nazariyasidagi hokimiyat semantikasi koreys jamiyatidagi ierarxik munosabatlarda yaqqol ko'rinadi. Yosh, lavozim, ijtimoiy maqom yoki kasbiy o'rin murojaat shaklini belgilashda muhim rol o'ynaydi. Solidaritet semantikasi esa yaqin do'stlik, oilaviy munosabat yoki bir guruhga mansublik holatlarida namoyon bo'ladi. Demak, koreys tilidagi murojaat tizimi ham hokimiyat va yaqinlik mezonlari asosida ishlaydi, biroq bu tizim koreys madaniyatiga xos hurmat va ierarxiya tamoyillari bilan boyigan.

Brown va Ford modelida ism va unvon asosidagi murojaat

Brown va Ford ingliz tilidagi murojaat shakllarini tahlil qilib, ularni asosan ikki guruhga ajratgan: ism orqali murojaat va unvon hamda familiya orqali murojaat. Ism orqali murojaat yaqinlik, norasmiylik va tenglikni bildirsa, unvon bilan murojaat rasmiylik, hurmat va ijtimoiy masofani anglatadi.

Bu modelni koreys tiliga tatbiq etganda, ism bilan murojaat qilish norasmiy va yaqin munosabatlarda uchraydi. Masalan, do'stlar yoki tengdoshlar bir-biriga

ism bilan murojaat qilishi mumkin. Biroq rasmiy vaziyatda yoki katta yoshli shaxsga ism bilan murojaat qilish noo‘rin sanaladi. Bunday hollarda kasbiy unvon yoki hurmat bildiruvchi shakllar ishlatiladi: 김 선생님, 박 교수님, 이 사장님 kabi.

Koreys tilida unvon va lavozim nomlari murojaat birliklari sifatida juda faol ishlatiladi. Masalan, 선생님 faqat maktab yoki universitet o‘qituvchisiga emas, balki hurmat ko‘rsatilayotgan turli mutaxassislarga nisbatan ham qo‘llanishi mumkin. 교수님 ilmiy maqomni, 사장님 rahbarlik yoki tadbirkorlik mavqeini, 고객님 esa mijozga nisbatan hurmatni bildiradi. Bu birliklar orqali koreys jamiyatida kasbiy maqom va ijtimoiy hurmat tilda aniq aks etadi.

Friedrich omillari va koreys tilidagi murojaat tanlovi

Friedrich murojaat shakllarining tanlanishiga ta‘sir qiluvchi bir qator ijtimoiy va psixologik omillarni ajratib ko‘rsatgan. Bular orasida suhbat mavzusi, nutqiy vaziyat, yosh farqi, avlodlararo munosabat, jins, ierarxik masofa, hokimiyat, nutq uslubi va emotsional yaqinlik kabi mezonlar mavjud. Ushbu omillar koreys tilidagi murojaat birliklarini tahlil qilishda ham muhim ahamiyatga ega.

Koreys tilida yosh farqi murojaat shaklini belgilovchi eng muhim omillardan biridir. Hatto bir necha yosh farqi ham nutq shakli va murojaat birliklarining tanlanishiga ta‘sir qilishi mumkin. Masalan, yoshi katta erkak kishiga 형, yoshi katta ayol kishiga 누나 yoki 언니 deb murojaat qilish vaziyatga, so‘zlovchining jinsiga va munosabat yaqinligiga bog‘liq. Bu shakllar bir tomondan qarindoshlik terminlari bo‘lsa, ikkinchi tomondan koreys jamiyatidagi yaqinlik va hurmat munosabatlarini ifodalovchi sotsiolingvistik birliklardir.

Nutq vaziyati ham muhim omildir. Bir shaxsga ish joyida rasmiy unvon bilan, norasmiy muhitda esa yaqinlik bildiruvchi shakl bilan murojaat qilinishi mumkin. Masalan, universitetda 교수님 deb murojaat qilingan shaxsga yaqin oilaviy yoki do‘stona muhitda boshqa shaklda murojaat qilinishi ehtimoldan xoli emas. Bu holat murojaat birliklarining qat‘iy emas, balki kontekstga moslashuvchan ekanligini ko‘rsatadi.

Emotsional yaqinlik ham murojaat tanloviga ta'sir qiladi. Yaqin insonlar o'rtasida rasmiy shakllar o'rniga yumshoq, samimiy yoki qisqartirilgan shakllar ishlatilishi mumkin. Biroq koreys tilida yaqinlik mavjud bo'lsa ham, yosh va mavqe farqi saqlanib qolgan hollarda hurmat shakllari butunlay yo'qolib ketmaydi. Bu koreys muloqot madaniyatida hurmat va yaqinlik bir-birini inkor qilmasligini ko'rsatadi.

Murojaat birliklarining lingvopragmatik vazifalari

Koreys tilidagi murojaat birliklari bir necha lingvopragmatik vazifani bajaradi. Birinchidan, ular suhbatdoshni aniqlash va nomlash vazifasini bajaradi. Masalan, 민수 씨, 선생님, 어머니 kabi birliklar murojaat qilinayotgan shaxsni belgilaydi. Ikkinchidan, ular ijtimoiy munosabatni bildiradi. –님, 교수님, 사장님 kabi shakllar hurmat va masofani ko'rsatsa, 언니, 오빠, 형, 누나 kabi birliklar yaqinlik va ijtimoiy iliqlikni anglatadi.

Uchinchidan, murojaat birliklari nutq etiketi vositasi sifatida ishlaydi. To'g'ri murojaat shaklini tanlash koreys muloqotida muhim odob me'yorlaridan biridir. Noto'g'ri tanlangan murojaat shakli suhbatdoshni ranjitishi yoki so'zlovchining madaniy kompetensiyasi yetarli emasligini ko'rsatishi mumkin.

To'rtinchidan, murojaat birliklari pragmatik masofani boshqaradi. So'zlovchi suhbatdoshga yaqinlashmoqchi bo'lsa, nisbatan samimiyroq shaklni tanlaydi; masofani saqlamoqchi bo'lsa, rasmiy yoki hurmat shaklidan foydalanadi. Demak, murojaat birliklari muloqot strategiyasining ham muhim qismidir.

Beshinchidan, murojaat birliklari ijtimoiy identifikatsiyani bildiradi. Ular suhbatdoshning kasbi, yoshi, oilaviy roli, jamiyatdagi mavqei yoki guruhga mansubligini ko'rsatishi mumkin. Shu jihatdan koreys tilidagi murojaat tizimi jamiyatning ijtimoiy tuzilmasi bilan chambarchas bog'liqdir.

Murojaat birliklarini o'rgatishning lingvodidaktik ahamiyati

Koreys tilini chet tili sifatida o'rgatishda murojaat birliklariga alohida e'tibor qaratish zarur. Chunki o'rganuvchilar ko'pincha so'zlarning lug'aviy ma'nosini bilgan holda ham, ularni qaysi vaziyatda ishlatish kerakligini to'g'ri anglay

olmasliklari mumkin. Masalan, -씨 va -님 qo‘shimchalari o‘rtasidagi farq, 선생님 so‘zining keng qo‘llanishi yoki qarindoshlik terminlarining ijtimoiy murojaat sifatida ishlatilishi alohida tushuntirilishi kerak.

Boshlang‘ich bosqichda o‘quvchilarga eng ko‘p ishlatiladigan murojaat shakllari, masalan, 이름 + 씨, 선생님, 친구 이름 i, 가족 호칭 lari o‘rgatilishi maqsadga muvofiqdir. O‘rta bosqichda kasbiy unvonlar, rasmiy murojaat shakllari va nutq darajalari tushuntiriladi. Yuqori bosqichda esa murojaat birliklarining pragmatik nozikliklari, ya‘ni qaysi shakl hurmat, qaysi biri yaqinlik, qaysi biri masofa yoki rasmiylik bildirishini real nutqiy vaziyatlar asosida tahlil qilish lozim.

Murojaat birliklarini o‘rgatishda faqat tarjimaga tayanish yetarli emas. Chunki koreys tilidagi ko‘plab murojaat shakllari o‘zbek tiliga aynan mos kelmaydi. Masalan, 오빠, 언니, 형, 누나 kabi birliklar o‘zbek tilida “aka”, “opa” deb tarjima qilinishi mumkin, biroq koreys tilidagi ularning ijtimoiy va pragmatik vazifasi ancha kengdir. Shu sababli bunday birliklarni madaniy kontekst bilan birga o‘rgatish zarur.

Xulosa

Koreys tilidagi murojaat birliklari tilning leksik, grammatik, pragmatik va sotsiolingvistik qatlamlarini birlashtiruvchi murakkab hodisadir. Ular suhbatdoshni nomlash bilan birga, so‘zlovchining unga bo‘lgan munosabati, hurmat darajasi, yaqinlik hissi, ijtimoiy masofasi va kommunikativ maqsadini ham ifodalaydi. Shu jihatdan murojaat birliklari koreys tili muloqot madaniyatining ajralmas qismi hisoblanadi.

Tahlil shuni ko‘rsatadiki, koreys tilida murojaat birliklari ot shaklidagi birliklar, fe‘l shaklidagi hurmat ifodalari va qo‘shimchalar orqali hosil bo‘ladigan shakllar ko‘rinishida namoyon bo‘ladi. -씨, -님, 선생님, 교수님, 사장님, 언니, 오빠, 형, 누나 kabi birliklar turli darajadagi hurmat, yaqinlik, rasmiylik va ijtimoiy maqomni bildiradi.

Brown va Gilman tomonidan ilgari surilgan hokimiyat va solidaritet modeli, Brown va Fordning ism hamda unvon asosidagi murojaat modeli, Friedrichning

murojaatga ta'sir qiluvchi ijtimoiy-psixologik omillari koreys tilidagi murojaat tizimini tahlil qilish uchun muhim nazariy asos bo'lib xizmat qiladi. Biroq koreys tilidagi murojaat birliklarini faqat umumiy nazariy modellar orqali emas, balki koreys jamiyatining o'ziga xos ierarxik, madaniy va pragmatik xususiyatlari bilan bog'liq holda o'rganish zarur.

Xulosa qilib aytganda, koreys tilidagi murojaat birliklarini o'rganish nafaqat tilshunoslik, balki madaniyatshunoslik, tarjimashunoslik va koreys tilini o'qitish metodikasi uchun ham muhim ahamiyatga ega. Bunday birliklarni to'g'ri anglash va qo'llash koreys tilida tabiiy, madaniy jihatdan mos va kommunikativ jihatdan samarali nutq shakllantirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Brown R., Gilman A. The Pronouns of Power and Solidarity. Cambridge: MIT Press, 1960.
2. Brown R., Ford M. Address in American English. Journal of Abnormal and Social Psychology, 1961.
3. Friedrich P. Social Context and Semantic Feature: The Russian Pronominal Usage. 1966.
4. Ervin-Tripp S. M. Sociolinguistic Rules of Address. Berkeley: University of California, 1972.
5. Geertz C. The Religion of Java. Chicago: University of Chicago Press, 1960.
6. Fasold R. The Sociolinguistics of Language. Oxford: Blackwell, 1990.
7. Agha A. Language and Social Relations. Cambridge: Cambridge University Press, 2007.
8. 국립국어원. 표준국어대사전. Seoul: National Institute of Korean Language.
9. 이익섭. 사회언어학. 서울: 민음사, 1994.
10. 김혜숙. 한국어 호칭어와 지칭어 연구. 서울: 역락, 2005.